

Voedselbesluit

Wij, Burgers van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 15 juni 2019 in 1931
Congrescentrum 's-Hertogenbosch besluiten als volgt:

1. Eiwittransitie en Innovatie

- 1.1 Ambassadeur Brabants Cuisine: Er wordt een Ambassadeur: "Brabants Cuisine" aangesteld. Deze zal werken aan het inspireren en beïnvloeden van de retail en voedingsindustrie in Brabant.

2. Hightech en Data

- 2.1 Broedmachine: Zorg voor een centraal platform waarin iedereen, die wil samenwerken aan (systeem)innovatie in de agrosector, zich kan melden en zijn specialisme, initiatief, project, vraag op het gebied van agro, high tech en data met contactinformatie kan delen.
- 2.2 Initiatiefgroep broedmachine:
Zorg voor een initiatiefgroep om het platform van de broedmachine vorm te geven.
- 2.3 Agrorobotica: Stel een plan samen om samenwerkingen t.b.v. de ontwikkeling van agrorobotica te stimuleren.
- 2.4 Ondersteuning van proeftuinen:
Geef initiatieven juridische verruiming van regelgeving om te kunnen experimenteren.
- 2.5 Internationale kennismissie:
Stel een plan samen voor internationale kennismissies.

3. Voedsel Lokaal

- 3.1 Ontwikkel een Streekorganisatie :
Ontwikkel een organisatie op streekniveau die de verbinding realiseert tussen de lokale voedselconsument en de lokale voedselproducent. Dit is Voedsel Lokaal in essentie. Daar hoort bij:
  - Faciliteer ondernemers in hun transitie;
  - Regisseer de keten van producent naar consument met daarbij de focus op verkorting van het handelskanaal met behulp van een streekregisseur;
  - Haak aan bij bestaande organisaties in een streek, dan wel bij initiatieven en processen die hetzelfde doel nastreven, en ontwikkel deze door.
- 3.2 Maak een Businessplan Voedsel Lokaal:
Maak een businessplan, waarin ondernemers, onderwijs (en onderzoek), omgeving en overheden doelgericht met elkaar samenwerken aan Voedsel Lokaal. De samenwerking dient plaats te vinden in de geest van de Omgevingswet, die in 2021 in werking treedt.

4. Samen Sterk

- 4.1 Boer & Burger Roadshow:

Organiseer een rondreizende Boer & Burger Roadshow conform het door de werkplaats geformuleerde voorstel voor een periode van 2 jaar met totale kosten van €120.000.

- 4.2 Partners faciliteren de Boer & Burger Roadshow:
Doe het verzoek aan partners Voedsel1000 om op te treden als facilitator en participant voor de rondreizende Boer & Burger Roadshow.
- 4.3 Kosten Boer & Burger Roadshow: Verzoek partners van Voedsel1000 om het eerste jaar 100% en het tweede jaar 50% van de kosten te dekken.
- 4.4 Uitvoerende club:
Geef opdracht aan een uitvoerende club (nader samen te stellen) om het project vorm te geven en financiers te zoeken voor de andere helft van het bedrag in het tweede jaar.

5. Echt & Eerlijk

- 5.1 Deelnemen aan WUR-project:
Deelname aan het WUR-project door een Brabants consortium, waarbij vier praktijkcasussen worden ingebracht.
- 5.2 Praktijkcasussen project:
Het inbrengen van de volgende voedselproducten t.b.v. de praktijkcasussen: Aardbei, Bossche Bol, Brabants bier en Worstenbrood.
- 5.4 Mandaat aan werkplaats Echt & Eerlijk praktijkcasus verder uit te werken: Een mandaat voor de werkplaats Echt & Eerlijk om het project verder uit te werken en de besluitvorming door de WUR, de Brabantse partners en de Provincie Noord-Brabant voor te bereiden.

6. Educatie en Bewustwording

- 6.1 Meerjarig beleidsprogramma voor Educatie en Bewustwording: Zorg ervoor dat Noord-Brabant een meerjarig beleidsprogramma opzet voor Educatie en Bewustwording rond voedsel: er is een ontwikkelstrategie nodig gericht op gedragsverandering om Brabant voedselwijs en voedselvaardig te maken. Doelgroep is van jong tot oud en omvat het héle voedselsysteem: boer, burger, professional en bestuurder.
- 6.2 Meerjarig beleidsprogramma ondersteund samenwerking:
Laat het meerjarenprogramma de samenwerking ondersteunen van provincie, gemeenten, particuliere bedrijven in de agrofoodketen, coöperaties, belangenorganisaties, maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen, onderwijsinstellingen en burgerinitiatieven.
- 6.3.1 Lokale Voedselcollectieven en bottom-up aanpak 1:
Laat het meerjarig beleidsprogramma zich richten op het verbinden van bestaande en nieuw te vormen Lokale Voedselcollectieven (LVCs); kleine en grote initiatieven, altijd met een educatief component, die al succesvol zijn of opschaling/ondersteuning behoeven. Als dragers van de veranderaanpak; van burger, consument tot producent, voor bottom-up eigenaarschap en eigenheid, voor blijvende structurele opbouw ter plekke. Lokale Voedselcollectieven leveren sociale cohesie, men kent elkaar. Vanuit een positieve energie en denken in kansen, gaat men met voedsel en aanverwante thema's aan de slag.
- 6.3.2 Lokale Voedselcollectieven en bottom-up aanpak 2:
Installeer 5 voedselcoaches, die bottom-up een gedegen plan van aanpak gaan

maken samen met andere partijen in de voedselketen. Zij zoeken partners, ambassadeurs en geschikte ruimtes, zodat inspiratie en fascinatie centra ontstaan. De vijf voedselcoaches verbinden LVCs lokaal en regionaal in Brabant, met soortgelijke provinciale initiatieven, op nationaal en internationaal niveau. Deze gelaagde aanpak op vijf niveaus leidt in combinatie van ervaringsgericht leren tot kennisdeling, nieuwe verbindingen en inzichten. Het leidt tot meer voedselvaardigheid en voedselwijsheid.

- 6.3.3 Lokale Voedselcollectieven en bottom-up aanpak 3: Zorg voor de benodigde middelen ter ondersteuning van het verbinden en adviseren van LVCs: een toolbox met o.a. lespakketten en starterskit voor LVCs, een digitaal platform voor brede zichtbaarheid en matchmaking, communicatiemiddelen als flyers, campagnes en social media.
- 6.4 Samenhang brengen in bestaande initiatieven 1: Laat het beleidsprogramma om Brabant voedselwijs en voedselvaardig te maken, de verbinding maken en samenhang aanbrengen tussen alle mogelijke thema's, zoals eiwit transitie, eerlijke prijzen, circulair, bodem, burger-boer relatie, voedselverspilling, gezondheid, korte ketens, hightech. Werk hierin ook samen met de andere werkplaatsen van Voedsel1000, om te verbinden én om met en van elkaar te leren.
- 6.5 Samenhang brengen in bestaande initiatieven 2: Het voorgestelde meerjarig beleidsprogramma omvat de bestaande initiatieven, materialen, mensen en organisaties, die zich met leren en bewustwording rond voedsel bezighouden. Neem het al bestaande integraal mee in een cyclisch lerend proces. Sluit aan om niet opnieuw het wiel uit te vinden.

7. Gezondheid

- 7.1 Inventarisatie van het aanbod van gezond voedsel als startpunt: Voer een inventarisatie uit als startpunt naar de boeren die voedsel produceren met een (potentieel) toegevoegde waarde op gezondheid.
- 7.2 Onderzoek aansluiting bij onderzoeksinitiatieven: Onderzoek de mogelijkheden om aan te sluiten bij bestaande en startende onderzoeksinitiatieven zoals het topsectorproject 'Waarde(n) van Groente en Fruit' (HAS, Avans en Maastricht University) en het Gerrit Grijns Initiative (Wageningen Universiteit).
- 7.3 Platform: Breng producenten en mogelijke afnemers bij elkaar in een platform. Op dit platform kan kennis gedeeld worden en kunnen consumenten of andere doelgroepen vinden waar ze hun behoefte aan specifieke producten kunnen vervullen. Bij voorkeur wordt hiervoor aangesloten bij een bestaand platform, zoals 'We are food'.

9. Circulair en Bodem

- 9.3 Omgaan met de bodem 1: Stel het sluiten van nutriëntenkringlopen centraal bij het beheer van de bodem.
- 9.4 Omgaan met de bodem 2: Beloon het verhogen van het organischestofgehalte in de cultuurbodem, bijvoorbeeld door jaarlijkse monitoring.
- 9.5 Omgaan met de bodem 3: Stel gebiedsregisseurs aan voor het uitdragen van de boodschap van een verantwoord bodembeheer.

- 9.6 'True pricing' 1: Ondersteun het doorberekenen van maatschappelijke kosten in de prijs van de producten.
- 9.7 'True pricing' 2: Zorg voor een transparant en laagdrempelig vergoedingssysteem voor de levering van ecosysteemdiensten, zoals zorg voor biodiversiteit, natuur en lucht- en waterkwaliteit.
- 9.8 Regelgeving 1: Bevorder het opstellen van doelvoorschriften boven middelvoorschriften.

10. Brabants feestje circulair

- 10.1 Belonen van waarden: Beloon datgene wat bijdraagt aan meer biodiversiteit, natuur, betere gezondheid en een mooier landschap.
- 10.2 Heffing op uitputting en vervuiling: Leg een heffing op uitputting en vervuiling, zoals aantasting van de bodem, CO2 uitstoot, niet afbreekbare bestrijdingsmiddelen, enz.
- 10.3 Inventarisatie stof- en financiële stromen: Inventariseer stof- en financiële stromen aan de hand van relevante en concrete casussen.
- 10.4 Strategisch plan: Stel een strategisch plan op voor het omvormen van de lineaire voedsel economie naar een circulaire voedsel economie.
- 10.6 Besluitpunt doelgerichte actie: Ondersteun tijdens de eerste transitieperiode van circa 5 jaar, de voor de transitie meest relevante en cruciale initiatieven met cofinanciering.

11. Voedselverspilling

- 11.1 Erkennen tegengaan voedselverspilling: Voedselverspilling moet worden verminderd. Tevens wordt erkend dat de consument een grote verspiller is (jaarlijks 41 kilo) en dus een belangrijke bijdrage kan leveren aan deze vermindering.
- 11.2 Spoedige start challenge en actieve promotie: Starten van de ludieke challenge 'Watrestje' waardoor de consument bewust wordt gemaakt van het feit en dat men zelf een rol heeft om voedselverspilling tegen te gaan. Om de start van de challenge op korte termijn mogelijk te maken en daarmee de betrokkenheid en inzet van de initiatiefgroep te behouden wordt dmv het Voedselbesluit Brabant aan de provincie Noord-Brabant verzocht dit initiatief op enigerlei wijze zsm te faciliteren. Vanuit het Voedselbesluit en daarbij betrokken partijen zal de challenge actief worden gepromoot.
- 11.3 Evaluatie challenge en vervolg: Wij erkennen dat gedragsverandering gebaat is bij het vaker herhalen van de boodschap dat de consument zelf invloed heeft op het voorkomen van voedselverspilling. In het Voedselbesluit Brabant wordt opgenomen dat de challenge 'Watrestje' 3 maanden na lancering wordt geëvalueerd. De uitkomst zal gebruikt worden bij de beslissing om de challenge te verlengen en actief te blijven promoten of dat er gekozen zal worden voor een nieuwe bewustwordingsactie.
- 11.4 Inrichting ondersteunende website: De website behorende bij de voedselchallenge 'Watrestje' is een centraal platform waarin alle initiatieven om voedselverspilling tegen te gaan gebundeld zijn. Een dergelijk platform specifiek gericht op consumenten bestaat nog niet. Besloten wordt om deze website te lanceren en te laten onderhouden door een professionele partner, zodat het initiatief breed gedragen kan worden, nu en in de toekomst.

12. Monitorgroep

- 12.1 Monitorgroep: De Voedselraad benoemt uit haar midden de zgn. 'Monitorgroep Voedselsysteem Noord-Brabant'. Zij mandateert de Monitorgroep om namens haar de opvolging van het Voedselbesluit te volgen en te bewaken en als gesprekspartner namens haar op te treden.

Aldus vastgesteld en besloten te 's-Hertogenbosch, d.d. 15 juni 2019,

de leden:
